

REACCIONS AL·LÈRGiques A FÀRMACS

Les reaccions adverses a fàrmacs (RAF) són un efecte perjudicial o indesitjat d'un fàrmac, que apareixen amb les dosis utilitzades en humans per a la profilaxi, diagnòstic o terapèutica d'una malaltia o per a la modificació d'una funció biològica". Termes com efecte secundari, efecte advers, efecte indesitjable, efecte col·lateral són sinònims de RAF.

No totes les reaccions adverses causades per fàrmacs són degudes a una al·lèrgia. Les reaccions al·lèrgiques a fàrmacs són impredecibles, generalment no depenen de la dosi i es produeixen en individus susceptibles de desenvolupar una resposta immunitària. Les al·lèrgies que són mediades per la immunoglobulina E (IgE) apareixen de manera immediata al prendre el fàrmac (normalment amb la primera o segona dosi). Les manifestacions són molt diverses però la més freqüent és l'erupció cutània pruriginosa amb o sense inflor. En cas que la reacció sigui sistèmica amb afectació de diversos parlem de reacció anafilàctica, que és una reacció al·lèrgica aguda i greu que pot posar en perill la vida del pacient.

Els fàrmacs que amb més freqüència es relacionen amb reaccions al·lèrgiques són els antibiòtics, com per exemple l'amoxicil·lina, i els antiinflamatoris no esteroïdals. Però qualsevol fàrmac pot ser una potencial causa de reacció al·lèrgica. A més a més, la freqüència de reaccions al·lèrgiques a fàrmacs augmenta en relació directa amb el major consum d'aquests fàrmacs.

Algunes persones tenen reaccions de tipus retardat com les de contacte, per exemple un èczema en el lloc d'aplicació d'un fàrmac com una crema antiinflamatòria.

Els estudis d'al·lèrgia a fàrmacs són complexos i es realitzen en base a les reaccions produïdes i als fàrmacs sospitosos d'haver-les induït. Cal remarcar que no existeixen proves de cribratge per saber si una persona és o serà al·lèrgica a fàrmacs quan no ha hagut cap antecedent de reacció prèvia, així com tampoc hi ha cap prova de laboratori que, de manera aïllada, permeti el diagnòstic d'al·lèrgia a fàrmacs. Per tant, la història clínica és fonamental per arribar al diagnòstic. A més a més, un estudi d'al·lèrgia a fàrmacs negatiu no serveix per preveure si una persona desenvoluparà al·lèrgia en un futur.

És important que, abans d'etiquetar d'al·lèrgia a un fàrmac, es derivi a l'al·lèrgòleg.

Per tal de facilitar el diagnòstic és molt important que el pacient aportï la major informació possible, així doncs, s'aconsella que davant la sospita de reacció al·lèrgica el pacient guardi el fàrmac suposadament sospitós i que expliqui els símptomes que ha presentat, l'evolució de la reacció, la temporalitat respecte als fàrmacs sospitosos i els fàrmacs que ha tolerat posteriorment.